

Asia: OM 5/69/2015

Luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne

Ns. maan tapa on eräs syistä miksi Liberaalipuolue alunperin perustettiin - Suomen eduskuntapuolueet ovat olleet joko kyvyttömiä tai haluttomia ratkaisemaan vallan väärinkäyttöön liittyviä ongelmia. Tämä strategiatyö on puolueemme tavoitteiden mukaista.

1. Korruption esiintyminen

Miten suomalainen korruptio mielestänne ilmenee ja millä alueilla / sektoreilla korruption vastaista työtä mielestäsi tulisi tehostaa?

Suomalainen korruptio ilmenee pääosin kolmella tavalla:

1) Yleishyödyllisten yhdistysten ja säätiöiden voittoa tavoittelevana liiketoimintana - näiden toimijoiden kirjanpidon pitäisi olla kaikille julkista, ja voittoa tavoittelevan liiketoiminnan pitäisi tapahtua sille tarkoitetuissa yhtiömuodoissa.

2) Suojelemalla markkinatoimijoita kilpailulta poliittisin päätöksin, esim. liiketoimintalupia ja/tai kaavoitusta rajoittamalla. Perustuslain takaaman elinkeinonvapauden pitäisi estää tämä, mutta näin ei tapahdu käytännössä.

3) Lain hengen kiertämistä, mm. poliittisten taulukauppojen, itsensä jääväämisen, poliittisten palkkiovirkojen ja asiakirjojen tarpeettoman salaamisen tapauksissa. Näiden, sekä Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimen osoittamien vallan väärinkäyttöön liittyvien ongelmien korjaamiseen tarvitaan poliittisesti riippumaton perustuslakituomioistuin.

Puuttuuko strategialuonnoksen korruptiokatsauksesta olennaista tietoa tai olennaisia lähteitä?

Puuttuu:

http://www.saatiopalvelu.fi/media/matti_viren_saatiot.pdf (Virén, Matti. 2014. "Yleishyödylliset yhteisöt Suomessa Verot, lahjoitukset ja avustukset tutkimuksen kohteena". Hanken Svenska Handelshögskolan. Helsinki, Suomi. ISBN 978 952-232-262-3)

2. Korruption vastainen työ

Miten nykyiset korruption torjunnan viranomaisrakenteet mielestäsi toimivat? Miten rakenteita voisi vahvistaa ja yhteistyötä viranomaisten välillä parantaa?

Rakenteet ovat puutteellisia, erilliselle poliittisesti riippumattomalle perustuslakituomioistuimelle olisi kysyntää.

Onko teillä näkemyksiä siitä, miten muut sidosryhmät (ml. kansalaisjärjestöt) ja kansalaiset voisivat osallistua korruption vastaiseen työhön?

Sallimalla niille pääsy yleishyödyllisten yhdistysten ja säätiöiden kirjanpitoon.

3. Strategian visio

Miten suhtaudutte strategian visioon (s. 3)

Visio on hyvä ja kannatettava

4. Strategialuonnoksen painopistealueet

Strategialuonnoksen luku 4 käsittelee keskeisimpiä kehitys- ja toimenpidetarpeita (4.1–4.6). Mitkä näistä ovat mielestänne tärkeimmät ja kiireellisimmät? Perustele vastauksenne!

Läpinäkyvyyden lisääminen on tärkein ja kiireellisin, sillä sen toteuttaminen on lainsäädännöllisesti triviaalia, ja vaikutus kaikkein kattavinta

Korruption torjunnan ja ennaltaehkäisyn viranomaisrakenteet, toiminnan koordinointi ja toimijoiden välinen yhteistyö ovat seuraavaksi merkittävimpiä, sillä läpinäkyvyydenkään vallitessa ei oikeus toteudu jos rikoksista ei uskalleta syyttää

Kolmanneksi tärkein uudistus on lainsäädäntö - vallan väärinkäyttö olisi syytä kriminalisoida

5. Ehdotetut toimenpiteet

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? a) korruption torjuntaa tukevien rakenteiden vahvistaminen

Erillisen poliittisesti riippumattoman perustuslaki muodostaminen on tarpeen, sillä olemassaolevat rakenteet eivät ole kyenneet korruption ongelmaa laajassa mittakaavassa ratkaisemaan. Tuomioistuimien tehokasta toimintaa ajatellen tulee Suomen valtion hyödyntää ja ottaa mallia maailmalla jo toimivista ratkaisuista.

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? b) tietoisuuden lisääminen ja asenteiden muuttaminen

Emme koe, että ongelma olisi siinä, etteikö korruptiota tunnistettaisi, vaan siinä, että se koetaan hyväksyttäväksi.

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? c) läpinäkyvyyden lisääminen

Yleishyödyllisten yhdistysten ja säätiöiden kirjanpito tulisi saattaa kaikille julkiseksi internettiin.

Lobbausrekisterille on tarvetta

Hallintarekisteriä ei pidä toteuttaa

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?d) Korruptiotapausten paljastumisen helpottaminen

Ilmiantajia tulisi palkita korkeimmalla yhteiskunnallisella tasolla kunniamerkein, sekä irtisanomissuojalla

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?e) Lahjusrikoksiin liittyvän lainsäädännön kehittäminen

Lahjusrikoksiin liittyvä lainsäädäntö on lähes kykenemätön tunnistamaan suomalaista korruptiota, erillinen lainsäädäntö vallan väärinkäytöstä on tarpeen.

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?

f) Korruptiotutkimuksen edistäminen

Korruptioprofessorille saattaisi olla tilausta, mutta nykyjärjestelmässä jossa rahoitus on poliittisesti ohjattua, tämä ei ole mahdollista. Kansainvälinen tutkimus voisi olla eräs ratkaisu.

Puuttuuko toimenpidesuunnitelmasta mielestänne toimenpiteitä?

Yhdistyslain ja Säätiölain uudistaminen niin, että niitä ei voida enää käyttää korruption välineinä.

Mainitaanko toimenpidesuunnitelmassa oikeita vastuutahoja ja onko jotain vastuutahoja unohdettu?

Ei lisättävää.

6. Korruption vastaiseen työhön osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Onko teillä kommentteja/lisättävää korruption vastaiseen työhön osallistuvia viranomaisia ja toimijoita koskevaan osioon (liite 1)?

Ei lisättävää

Onko teillä tai edustamallanne organisaatiolla/järjestöllä liityntäpintoja korruption ehkäisemiseen? Millaisia?

Eräs puolueemme poliittisista tavoitteista on korruption vähentäminen Suomessa

7. Muut huomiot

Onko teillä muita strategialuonnokseen tai yleensä korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyviä kommentteja?

Ei lisättävää

Ahola Amos
Liberaalipuolue - Amos Ahola